

3. Мозговий О. Зарубіжний досвід надання публічних послуг у правоохоронній сфері та можливі шляхи його адаптації до сучасної правоохоронної системи України. Юридичний бюлетень. 2017. № 5. С. 30. URL: http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2017/5_2017/6.pdf.

4. SALAR: як шведський досвід впливає на українські громади. Всеукраїнська Асоціація ОТГ. URL: <https://hromady.org/salar-yak-shvedskij-dosvid-vplivaye-na-ukraïnski-gromadi/>

5. Презентовано нову програму підтримки багаторівневого врядування та посилення спроможності громад. Міністерство інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/news/35979.html>.

Papirovska V. I., student of the first (bachelor's) level of high education, MNAU, Mykolaiv, Ukraine

Scientific supervisor: Livandovska O.A. assistant of the department of public management and administration and international economics, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У СЕЛИЩНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ**

**IMPROVING THE ORGANIZATION OF EDUCATIONAL SERVICES IN
SETTLEMENT TERRITORIAL COMMUNITIES: MODERN CHALLENGES
AND PROSPECTS**

Освіта є одним із ключових факторів сталого розвитку територіальних громад, особливо селищних, які стикаються з численними викликами в процесі організації освітніх послуг.

Згідно з дослідженнями Національної академії педагогічних наук України, ефективна організація освітніх послуг у громадах значною мірою залежить від їхньої інституційної спроможності, а також здатності залучати інноваційні методи та технології до навчального процесу. В умовах реформування системи освіти особливої актуальності набуває впровадження

електронних навчальних платформ і дистанційних методів, які дозволяють долати бар'єри доступності для учнів з віддалених населених пунктів.

Надання якісних освітніх послуг у селищних громадах вимагає не лише фінансових інвестицій, але й комплексного підходу до управління освітньою сферою. Це включає створення мотиваційних програм для педагогічних працівників, розробку місцевих стратегій розвитку освіти, а також зміцнення партнерських відносин між місцевим самоврядуванням, громадою та приватним сектором. Практика країн Європейського Союзу свідчить про те, що поєднання державної підтримки та місцевих ініціатив сприяє суттєвому покращенню якості освіти в невеликих громадах.

У цьому контексті тема вдосконалення організації освітніх послуг у селищних територіальних громадах є надзвичайно актуальною, оскільки вона дає можливість не лише ідентифікувати сучасні виклики, але й запропонувати перспективні шляхи їх подолання з урахуванням специфіки громад в Україні.

Організація освітніх послуг у селищних територіальних громадах є одним із ключових аспектів забезпечення їхнього соціального розвитку. В умовах децентралізації громади отримали значні повноваження, але разом із цим і відповідальність за створення належних умов для отримання освіти. Основними викликами, з якими стикаються селищні громади, є недостатнє фінансування освітньої галузі, дефіцит кадрів та відсутність сучасної інфраструктури. Згідно з дослідженнями, проведеними Інститутом освітньої аналітики, понад 40% селищних громад України мають проблеми з утриманням шкіл через обмеженість бюджетів [1].

Одним із перспективних напрямів вирішення цих проблем є впровадження цифрових інструментів у навчальний процес. Використання електронних освітніх платформ дозволяє не лише знижувати витрати на традиційні навчальні матеріали, а й забезпечувати рівний доступ до освіти для учнів із віддалених селищ. Досвід Польщі демонструє, що інтеграція дистанційних навчальних технологій у систему шкільної освіти сприяє

підвищенню якості знань учнів у регіонах, де бракує кваліфікованих вчителів [2].

Поряд із цифровізацією важливим завданням є створення умов для залучення педагогічних кадрів до роботи в селищних громадах. Багато педагогів не готові працювати в сільській місцевості через низький рівень зарплати та відсутність належного житлового забезпечення. Дослідження Світового банку свідчать, що державні програми підтримки вчителів, такі як компенсація витрат на житло або надбавки до зарплати, можуть суттєво підвищити мотивацію працювати в таких громадах [3].

Також важливим є вдосконалення правового регулювання, яке повинно забезпечувати оптимальну модель фінансування шкіл у територіальних громадах. Держава має забезпечити фінансування для розвитку освітньої інфраструктури. Аналіз нормативної бази показує, що багато селищних громад мають обмежені можливості для фінансування капітальних витрат на утримання закладів освіти, що потребує внесення змін до Бюджетного кодексу України [4].

Отже, вдосконалення організації освітніх послуг у селищних територіальних громадах можливе за умови комплексного підходу, який включає цифровізацію освіти, підтримку педагогів і модернізацію правового середовища. Це сприятиме не лише покращенню якості освітніх послуг, а й підвищенню конкурентоспроможності селищних громад у сучасних соціально-економічних умовах.

Список використаних джерел:

1. Інститут освітньої аналітики. Стан фінансування загальної середньої освіти у територіальних громадах України. URL: <https://iea.gov.ua>.
2. Досвід Польщі у реформуванні шкільної освіти. Європейський освітній журнал. URL: <https://euroeducationjournal.eu>.
3. Світовий банк. Підтримка вчителів у сільській місцевості: аналітичний звіт. URL: <https://worldbank.org/education>.

4. Бюджетний кодекс України. Законодавство України, редакція 2023 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

Parkhomenko O. Yu.

candidate of physical and mathematical sciences, associate professor, associate professor of the department of economic cybernetics, computer science and information technology Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

Darmosiuk V. M.

candidate of physical and mathematical sciences, associate professor, associate professor of the department of higher and applied mathematics Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

**GRAPH MODELS OF OPTIMISATION
OF INFORMATION INTERACTION IN TERRITORIAL COMMUNITIES
ГРАФОВІ МОДЕЛІ ОПТИМІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ**

The modern development of territorial communities involves the integration of information technologies to improve the efficiency of management and interaction between residents and local governments. Optimisation of information interaction is becoming critically important due to the growing volume of information and the need for its rapid processing. Graph models are a powerful tool for analysing, optimising and visualising such processes. They allow you to display the relationships between system elements in the form of vertices and edges, which is especially useful for solving complex problems.

Graph models are a powerful tool for analysing territorial communities, as they reflect the complex relationships between different elements, such as institutions, residents, and resources. In these models, communities are represented as a collection of nodes that symbolise individual elements and links between them that show information flows, interactions and access to services. This allows professionals to better understand the structure and functioning of the community.